

Johannes Freder

**De Helisæo Propheta, fideli iuuentutis Rectore, Oratio Johannis Frederi, Habita
cum ViceRectoris munere fungeretur, in reuerendi clarissimiq[ue] viri, Davidis
Chytræi, Rectoris Academiæ Rostochiensis renunciatione, XI. Cal. Marj. Anno CI
I XVC.**

Rostock: Myliander, 1586

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn1757673318>

Druck   Freier Zugang

118.

A - E.
A - B.
A - D.
A - C.
A - B.
A - C.
A - E.
A - B.
A - D.
A - C.
A - B.
A - C.
A - D.
A - E.
A - F.

1-17

Jm 4303
3 Ja 11.

9

DE
HELI SAO

Propheta, fideli iuuen-
tutis Rectore,

ORATIO

JOHANNIS FREDERI,

Habita cum ViceRectoris munere
fungeretur, in reuerendi clarissimiq; viri,

DAVIDIS CHYTRÆI,

Rectoris Academiæ Rostochiensis
renunciatione, XI. Cal.

Maij. Anno

CIC CI CIC.

ROSTOCHII

Typis Myliandrinis.
Anno 1586.

9.

Patritio genere, & ingenio felici, VVAL-
THERO BOSCHARDO, Ant-
uerpiensi, coniectori & fa-
miliari suo,

IOHANNES FREDERVS.

O Ptima virtutis via commendanda iuuentæ
Qua venit amplius honos, gloria vera
venit.

Hæc via laude vehi dignissima, dulcia vita
Præmia venturæ post capit, huius habet.

Hæc igitur VVALthere tibi gratissima, pulcro
Coepit labore, pia continuanda fide.

Multa quidem nostro sunt peruersissima seculo:
O mores, o quæ tempora conspicimus?

Flectere quæ tentant iuuenes de tramite recto:
Et faciunt, quando pectora lœua patent.

Sunt aconita quidē fugienda, sed agmina praua
Dedita luxuriae sunt fugienda magis. (nēdo
Qui monet, vt fugias, quod iam fugis, ille mo-

Laudat: laus magni candida calcar habet.
Laus ea grata Deo est, ea patri laude nitenti,

Matri laudatae laus ea pulcra tuæ.
Tu quia te iungis mihi, te mihi iungo vicissim;

Pignus amicitiae qui tibi dono meæ.
Indolis egregiæ iuuenes complector amore

Ob fidei, morum, Pieridumq; decus;
Hoc decus hæc præsens Oratio gratius illis,

Fallor an? efficiet nobilisq; tibi:
Te via virtutis, te suavis gratia morum

Ornat & ingenuæ mentis & artis amor.
Ne lolium lappæq; tibi tribulicq; nocui

Sint opto: felix sit tua vita. Vale.

ORA

ORATIO.

Hodierna die 21. Aprilis, triginta quatuor anni sunt, cum primam in hac Academia p̄alectionem suam meus sacer, Reuerendus & clarissimus vir, Doctor David Chytraus, proximi semestris aſtini Rector, ut audiuitis, denuo electus, habuit: à quo nunc incommodius valente, vices officij Rectoris, iam, ipsius nomine & loco, subire iussus sum.

Cum igitur in hoc publico Academia congressu leges consuetudinis Schola vetusta & laudabilis necessitatem dicendi aliquid de

A 2 scho-

scholis et gubernatione scholastica
imponant: breui oratione, ut ante
annum patroni & defensoris pia-
rum scholarum S. Georgij imagi-
ne expressi: ita nunc optimi & fi-
delissimi Rectoris Scholæ HELI-
SÆI historiam in sacris Regum
libris expositam, commemorare
institui: Quæ multas, tum regen-
tibus scholas, aliosq; docentibus,
tum iuuentuti scholasticae admoni-
tiones non inutiles nec ingratas (ut
spero) continebit. Itaq; reueren-
ter à vobis viri nobilissimi ac cla-
rissimi, et collegæ obseruādi, studio-
siſſimiq; iuuenes peto, ut de scho-
lastico hoc nostro vita genere uti-
lia et salutaria pro ingenij mei te-
nuita.

nuitate tenuius et simplicius dicen-
tem, benignè attenteqz, audiatis.

Cum Helias Thesbites Doctor
et Gubernator ecclesiæ Dei prima-
rius, multos iam annos Scholis &
Ecclesijs Israëliticis fideliter et fe-
liciter præfuisse: & Heliaum
Saphati filium primò discipulum,
deinde collegam sibi adsciuisset:
Deus præstitas ab ipso et præclarè
omnibus pijs probatas docendi re-
gendiqz alios operas, præmijs insi-
gnibus ornatus, flammeis san-
ctorum angelorum cateruis comi-
tatum senem pium, non degustata
mortis acerbitate, viuentem, suo
corpore, in cœlum, quemadmodū
Enochum, ad vita melioris gau-

A 3 dia

dia transferre decreuerat, indicio
exempliqꝫ manifesto toti posteri-
tati relicto demonstrans aliam su-
peresse vitam, in qua, pij Rectores
scholarum, perpetuis laboribus,
molestijs, angoribus, curis, ingratia-
tudine, calumnijs, & odijs guber-
natorum, collegarum, et aliorum,
in quos summa vera doctrina &
disciplina beneficia contulerant,
excruciati & defessi suauissima
quiete & gloria viciſim sint frui-
turi. Elisæus autem fidelis et gra-
uus Helia discipulus, qui præceptoris
diligentissimè auscultauerat, eiqꝫ
aquam super manus (ut scriptura
phrasit utar) fuderat, hoc est, omni
officiorum genere expeditissimus
et prom-

Et promptissimum studium Et ob-
seruaniam praeceptoris suam pro-
bauerat: initus a Doctore Et re-
ctore suo secedere voluit. sed cum eo-
dem illi visum dulce fuit vivere,
dulce mori. sicut etiam Xenocrates a
praeceptore suo Platone se non pas-
sus est auelli. Cum igitur ambo
ad ripam Iordanis venissent, ubi
prophetæ Et postea Iohannes ba-
ptista soliti fuerunt scholis praesesse,
et iuuentutem ad pietatem et hone-
statem informare: pallio suo He-
lias percussum diuisit flumen Et
Helias petere a se aliquid ius-
sit, priusq ab eius consuetudine et
familiaritate dulcissima diuellere-
tur. Elia igitur vestigijs He-

A 4 liam

lia in docenda & gubernanda ec-
lesia insistere, & plantare cælos ac
fundare terram, ut Esaias loqui-
tur, & multis hominibus ad ve-
ram Dei agnitionem & eternam
salutem, & alios in his terris do-
cendos & regendos, exemplo ma-
gistri, utiliter seruire, nec tamen
Helia ex aquari, eumque superare
cupiens, duas partes spiritus seu
donorum Eliæ secum communica-
ri exoptat, ut Dei Ecclesiae et scho-
lis in populo Israël maiori cum
utilitate & fructu possit preesse.
Quia sine peculiari auxilio Deret
Spiritus sancti numine nemo po-
test esse idoneus & salutaris Ec-
lesia vel Schola Rector & doctor:

OUTE

Οὐπέ θεὸν γνῶνας διώσαται βροτὸς: οὐπέ μιδάν
οστὶς ὁδηγοῦται μὴ θεὸν αὐτὸν ἔχει. (οὐκέν:
τεῖσὲ οὐ διὰ με δίδασκε πατέρος λόγος αἰδίοιο:
οὐτως γὰρ διώσαμεν τοὺς χαρίεντας λέγαν.

Nemo Deū vel nosse potest vel rite docere,
Ipse nī Doctor sit maneatq; Deus:
Tu nos ergo doce summi patris vnicē Fili:
Te duce discemus dicere grata tibi.

Cum autem transito Iordanē
Elias & Heliāus iter institutum
vna ingressi, sermones dulcissimos,
& ex ardenti pectore utrinq; pro-
fectos conferrent: ecce angeli Se-
raphim, lucis Diuinā radijs sub-
gentes, & amore Dei ac ecclesie
ardentes, specie quadrigarum, &
equitum flammearū, (sicut postea
etiam Heliāum, in oppido Dotha-
im à Syris obfesso eadem specie ap-
A & parentes,

parentes custodium) Heliam senem ludim agustum, longo tempore in terrarum orbe, multis pedestribus itineribus defatigatum, et perpetuas exagitationes, curas, labores molestiasq; plurimas expertum, auehentes ad iucundissimam vitam et gloria in caelis aeterna quietem traducunt.

Mirandum hoc videns Elisaeus spectaculum, postremum compellans preceptorem, encomio & elo-
gio, breui quidem, sed admodum neruoso & illustri, celebrat paternam fidem & solitudinem diligenti-
amq; singularem, quam in regendis & ornandis Ecclesijs et Scholis adhibuerat: Pater mi(in-
quit)

quit) pater mi, currus & auriga
Israël: qui tuo consilio, pietate, sa-
plentia & autoritate Ecclesiam et
Rempublicam Israëlis potissimum
gubernasti.

Est enim pij discipuli, agnosce-
re & celebrare grata mente &
voce preceptorum beneficia &
labores, & amissione eorum
dolere: quemadmodum Heli-
laus ob amissum Heliam ve-
stimenta sua primum (ut sole-
bant Israëlitæ) in magna ani-
mi perturbatione, scindit, deinde
recolligens se, leuat de terra palli-
um Helia, et Helia Deo, precibus
ardentissimis (Ihs enim non pre-
missis

missis eidem idem tentanti non
succesit) inuocato, Iordanem pallio
Elias diuisit: quo etiam pallio sui
praeceptoris σφάλματε et nauos texit:
quemadmodū Iaphetus et Semus
patris sui errata ἐς lapsus conte-
xerunt. Nam et Elias, et si mul-
tarum scholarum fuit rector: ta-
men homo fuit, ἐς humani à se ni-
hil alienum putare, humano more
decipi ἐς labi potuit. Sicut nul-
lus in toto orbe terrarum, præser-
tim excellentium gubernatorū et
doctorum, unico Dei filio excepto
ἀναράγητος fuit, qui non alicubi à
recto tramite desciuerit, ac vacil-
lauerit, si modo non planè, ut Je-
remias ἐς Aaron, lapsus sit.

Vni-

Vnicuique dedit vitium natura creata
Qui non peccārit non fuit ullus homo.

Posteaq̄ igitur discipulus praeceptoris successit: ut initio obsequens
et gratus discipulus fuit: ita iam
fidelis et diligens praeceptor euadit,
et curam fouendi et propagandi
veram de Deo doctrinam et pie-
tatis studia Ecclesia Rei pub.
necessaria precipuam suscipit, et
in scholis ingenia et mores adole-
scendum ipse erudit et regit, et
quomodo ab aliis etiā erudiantur
et regantur inquirit. Primum
autem Vniuersitatem Hierichun-
ticam inuisit, ubi Theologia stu-
diosi fuerunt non pauci, qui audi-
tores et filii Prophetarum tunc
vocabantur, ubi fonte amarum,

seu

seu amaras & austeras aquas,
asperso sale in dulces & salubres
mutat. Quae pulcherrimam refe-
runt scholarum imaginem. Nam
iuxta pariemiam: Radices litera-
rum amarae, et austerae earum ini-
tia: fructus vero dulcissimi sunt
& iucundissimi. Dulces vero et
iucundi sunt sale sapientia aspersi,
cum succum virtutemq; et potentia-
m verbi Diuini usu percipimus,
& ad disciplinarum liberalium
intellectionem et penetralia perue-
nimus. Ipsa etiam FONTIS
appellatio admonet, Verè artes et
nominari et esse fontes omnium in
vita bonorum: & Scholam me-
diocriter constitutam, augustum
et pe-

et perennē fontem esse, ex quo tres
risuli sapientia & utilitatum am-
plissimarū : primus in Ecclesiis et
Scholas, alter in aulas & politias,
tertius in œconomias ac priuatas
domos redundant. Et nomen loci
Academia in Hiericho à ריח Ri-
ah, ab odore et fragrātia balsami,
quod ibi maxima fertilitate nasci-
tur, vel à suauissimo Rosarū odore
deriuant, sicut rosa Iericho in sen-
tentiis Syracida mentio fit: ubi
splendidum & dulcissimum, (cap.
24.) sapientia de Deo in Ecclesia
populi Israël certis illustribusq; te-
stimonioris patefacta & propagata
encomium extat, quo pulcherri-
mis figuris ac similitudinibus flo-
rens

rens Ecclesia & ministerium verbi Diuini in populo Israël institutum, & inde in omnes gentes propagatum depingitur: Quo cælum plantatur & fundatur terra, ut succrescat in sublime vera religio, sicut cedrus Libani & sicut cyparissus in monte Hermon, & velut palma posita in irriguo, & quemadmodum plantæ roseti prolate in Hiericho.

Qualem statum Ecclesie & ministerii verbi cœlestis, unâ cum optimarum artium & studiorum cultura vbere, cum in hac etiam nostra Hiericho seu urbe Rosaru, ad littus Balthicum hoc tempore videamus, merito latamur, Deoq^e maxi-

maximo eidemq; optimo, pro cœ-
lesti hoc horto, plantulis rectè De-
um agnoscētibus et celebrantibus
consito, & suauissimum odorem
veræ agnitionis & inuocationis
Dei longè lateq; spargente, quo
nullæ Persicorum regum paradisi
amaniores fuerunt: gratias reue-
renter agimus, adiunctis ardenti-
bus votis, ut hunc saluberrimum
& in primis necessarium verbi
sui & artium bonarum, earun-
demq; fructuum sanctissimorum
& pulcherrimorum odorem in
hac Balthicilitoris Sarepta nobis
perpetuum seruet.

Sed iam cum Heliso in oppi-
dum Bethel, tribus miliaribus ab

B

Hie-

Hierosolyma distans progredia-
mur: quam Luz am ante adictā
Jacob, Dominum stantem in sca-
la, & angelos Dei ascendentēs &
descendentēs eo in loco videns Be-
thel primus appellauit, cum insi-
gni exclamatione: VERE HÆC EST
DOMVS DEI, ET PORTA COELI. Hanc
urbem priusq; ingreditur Heli-
laus, à proteruis ac petulantibus
& impiis adolescentulis derisus
& illusus, consutiis indignissimis
proscinditur: sic, ut nec astatis, nec
dignitatis vel meritorum vene-
randi senis, qui eo tempore praci-
pius studiorum pietatis rector e-
rat, à scurris & sycophantis istis
ratio haberetur: quem senem, ca-
num,

Caligin
num, fatuum, beanum & beano-
rum patrem vocarunt. Ita enim
mundus et aliqui ingratii in Aca-
demiis scholastici excipere prios &
bene meritos de scholis viros so-
llet, et hanc mercedem illis soluere,
de qua senex ille, apud Comicum
elegantissimum, Hoc (inquit) fru-
cti pro labore fero, odium. Item:
Mene seruasse, ut essent, qui me
perderent. Sed probra hæc &
ignominia, conuictorumque poena,
in conuictorum caput recidit.
Cum enim Helislaus respexit,
motus improbis et insanis eorum
clamoribus, maledixit eis in su-
premi et iustissimi vindicis nomi-
ne, ob contentionem non tantum

B 2

cani

cani capitis sed etiam & quidem
principue functionis sacrosanctæ,
qua filij prophetarum h. e. doctrinæ
cœlestis studiosi (quos paterno
amore & fide, ut pater filios ex se
natos diligebat) ab ipso regebantur.
Egressi igitur duo ursi de salutis dilaniarunt quadraginta duos con-
iunctores. Usque adeo execratio-
nes præceptorum et parentum ratae
sunt, & cum gravissimo pondere,
& iustissimo Dei, qui non irride-
tur, iudicio coniunctæ. Sed Elise-
us nihilominus pergit, minimè
fractus probris, εμπελῆς τῶν πεικ-
τῶν, ἀμελῆς δὲ τὸ περὶ αὐτῆς λογοπισμένων.
Non enim ei, qui alijs in schola
docendis & regendis præstet, quic-
quam

quam suscipiendum est ea preci-
pue de causa, ut mundi gratiam
venetur, nec quicquam ob mundi
ingratitudinem, quod rectum sit,
et officij ratio exigat, omittendum.

Ideo hic Rector Elisaeus Scholis &
Ecclesijs Israëliticis, & omnibus
quibus debet, & potest, seruit &
prodest, & prius lectionibus atq; ex-
ercitiis utilibus & sacris psalmis
harmonijsq; musicis spiritum Dei
in se exuscitat, & vaticinia edit,
totiq; exercitui fitienti salubrem
pluviam à Deo exorat. Omnis
enim, qui animis hominum am-
brosiam verbi cœlestis et virtutis
nectar insinuat & instillat, instar
pluviae fœcunda & salutaris est.

Post-

Postmodò paupercula vidua & orphanis p̄ij sacerdotis, ad as alienum soluendum, auget oleum & misericordia afflictisq; tempestiuè subuenit, sicut mandatum est: Esto pater orphano, & matri illius vidua & patronus: tunc eris filius altissimi, et DEV S diligit te magis quam diligit te mater tua. Quid verò potest promitti maius amore Dei tanto erganos, qui superet maternam sorgiv, quæ est longè ardentissima.

Ei grauissimi illius ac humi-
nissimi de Beneficentia et dilectio-
ne praecepti exemplum nobis Eli-
saeus est:

ἄρτῳ, χιλίῳ, πατήρ τε καὶ λιμὴν ψυχός
πένθοι, γυμνοῖς, ὥρφανοῖς, τοῖς δὲ ζάλῃ.

Panis, vestis, pater et portus esto
Esurientibus, nudis, orphanis,
Et tempestate erumnarum ia-
ctatis.

Etsi autem ex gubernatoribus
hic schola rector in aulis suorum
regum, et oppidis regni Israël pau-
cissimos fautores et amicos habet:
tamen à Deo amico fidissimo Et
optimo non planè deseritur, qui de
nidulo commodo Et hospitio bene-
ficio, prater omnium maleuolorum
Et maledicorum voluntatem, ipsi
Et scholis ipsius prospicit, eumque
umbra manus sua, tantisper do-
nec cursum vita à DEO tributū
absoluat, benignè protegit ac de-
fendit. DEI igitur auxilio Et be-

B 4 nigni-

nigritate fretus labores vocatio-
nis constanter ac sedulo urget He-
lisaeus et aliquanto post Gilgalim,
ubi collegium Theologicum cen-
tum studiosorum fuit, ad eorum
mores & studia inspicienda accé-
dit, cum magna ibidem annona
caritas esset, qua ingratitudinem
mundi, amplissimam pecuniam
in luxum conuiuiorum, vestium,
aliosq; usus prophanos effunden-
tis potius, quam paucis coronatis
studia literarum et scholarum re-
ditus augentis, plectere Deus iu-
stissimus solet.

Horum pietatem et fidem He-
lisaeus explorans, an pietatis amore
& gloria. Diuina causâ potius,
quam

quam commodorum huius vitae et
ventris gratia studiosi illius colle-
gij, doctrina cœlestis studia co-
lant? parciorem victimum ijs appo-
nendum curat, hanc quoq; ob caus-
sam, ut vires ingenij & intentio-
nem in studijs ac invocatione, que
obrui & extingui nimia ingluue
& intemperantia solet, tenuiore
diata dissentibus aleret & conser-
uaret. Nam crapula onustum
corpus mentem quoq; prægrauat
ipsa atq; affigit humi Diuina par-
ticulam aure, ut fermè Horatij
verbis utar, et Gracis Menandri
versus celebratur: παχεῖα ρασῆς λέ-
πον οὐκτὸν νόον. Exiguo igitur ac
tenui commeatu studiosos suos pa-

B 5 scit,

scit, ac ut famem sedent, ad her-
bas in agro colligendas famulum
ablegat, cuius ignorantia & ne-
gligentia scholasticos illius loci u-
niuersos fermè perdidisset. Cum
enim coloquintidas, seu agrestes
cucurbitas minuisset, easq; domi-
no & præceptore suo insciente ad
ignem admotas, nimis celeriter
scholasticis apposuisset famelicis,
(Quia fames & mora bilem in
nares conciunt) hi gustantes ob-
sonium, statim vim veneni depre-
henderunt. A rectore igitur &
præceptore Heliso consilium &
auxilium postulant. Qui ex ma-
la victus ratione periclitantibus,
presenti remedio opem fert, ac in-
spersa

spersa farina cibi vitium corrigit,
et ex insuaui mortiferoq; suave et
vinificum efficit ferculum : Quæ
denuo pulcherrima Christianæ A-
cademia imago est. Esu enim
pulmenti acerbi, tenuitatis, inopiae,
odij, molestiarum plerisq; præce-
ptoribus & discipulis piis & labo-
riosis hominibus sustinendarum
& deuorandarum admone-
mur. Pariter etiam docemur
DEI bonitate catus discentium
& docentium licet exiguae aut
nullas opes habeant, tamen ali &
defendi, atq; è multis vita pericu-
lis sapientiæ numero, inò quotidie libe-
rari. Preparemus igitur nos ad
sufferendas vita difficultates, &
statio-

stationem nostram Deo, qui suauem curis miscet amariciem, commendemus. Eo iuuante γλυκύμ-
νεον amarum dulce euadet, & grata superueniet, que non sperabitur, hora. Sed ad historiam redeo, ut à Gilgali hunc Rectorem cum studiosis digredientem conspiciamus, qui, propter frequentiam discipulorum, ludum literarium ampliat et ad vicini fluminis ripam in locum patentiorem traducit. Ecce enim inquiunt discipuli, locus in quo habitamus, angustus est: adificemus nobis domum ad Iordanem.

Obsequitur Elisaens votis carissimorum filiorum. Sed nec ille lo-

le locus planè vacuus omnib. mo-
lestiis, nec intus ab insidiis fuit.
Rex enim Syriae Helisaum perse-
quitur, & satrapis imperat, ut e-
um capiant, verum à partibus
prophetæ mons plenus equorum et
curruum igneorum apparet: ita
ut Deus nobis in huic Rectoris
adolescentia, defensione & prote-
ctione, tanquam in illustri typo o-
stendat, se multa millia angeloi-
rum præsidiorum ordinare, qui
excubias pro incolumentate et salu-
te piorum præceptorum & disci-
pulorum agant, eosq; aduersus ra-
biem, insultus & vim tyranno-
rum tueantur. Hec sane ingens
gloria est nostrorum cætum, mi-
lites

lites & exercitus angelicos ad no-
stra incedere latera. & cum in
schola sedemus, nos non solum in-
ter aquales sedere, sed una versari
ri purissimos & casto amore Dei
et nostri flagrantes angelos. Hos
spectatores esse studiorum nostro-
rum & custodes corporum. Hi
nos comitantur in auditoriu, assi-
dent una, & nos reducunt. Hoc
sodalitium ceriè nos vereri deceat,
quod quidem mirificam volupta-
tem capit ex assiduitate discenti-
um, et castis moribus ac sermoni-
bus, & Deo prædicat nostra stu-
dia, eiq[ue] nos commendat. Qua-
re cauendum nobis est, ne vel in-
ertia nostra, vel malis moribus
hos

hos vigilantisimos custodes offendamus, & à nobis abigamus.
His flammeis cateruis cinctus
Helilaus non armis se munit, sed
precibus copias hostium se obside-
tes animis & oculis priuatas,
intra Samaria mœnia in Israëli-
tarum regis potestatem, velut ve-
rus Hercules Gallicus, dedit.

Nec verò iam vīctor Heli-
laus & triumphator, fundendi
sanguinis autor est regi Isræli-
tarum, sed vitam captiuus & liber-
tatem denuo impetrat.

Etsi autem tanto beneficio,
victoria illustri absque ulla cade
& sanguine paria, regem Israël
affecerat: plurimus hostis ta-
men,

men, in fine laborum profide & beneficiis huins praestantis ludi magistri, odium, maledicta, & cedem relaturus, sicarios subornat, qui & togatis latrociniis, inquis criminacionibus, submissis accusatoribus, falsis suspicionibus irritato regis animo eum infestent, & caput ab humeris ausum Prophetæ precidant. Sic enim inquit Rex: Hac mihi faciat Dominus & hoc addat, si sterterit caput Elisei super ipsum hodie. Prefectus etiam regius fidissimi vatis orationem, qua populi animos, in annona caritate maxima utilitatem maximam promittens, consolatur & erigit super-

superbè illud & conuitijs proscindit. Ideoq; centaurus ac cyclops iste in porta urbis altero die (ut vates illi prædixerat) populi compressu eliditur & enecatur; cùm Deus votis Prophetæ locum relinquens, urbi Samaria & toti ditioni, tempore ingentis famis, tam miraculose, tam copiosè subueniret. Deinde cùm ob peccata populi alia fames ingrauesceret, hospita Sunamis, gratitudinis hospitis sui, fructum percipit: qui eam præmonet, ut in aliam regionem se conferat. Ita omne beneficium, imò haustus frigida, & quidem vocula consolationem habens, qua in Christi nomine

C

Scho-

Scholis & Ecclesijs declaratur,
mercede & præmio non carebit.
Tandem spiritu præsentiens popu-
lum ob ingratitudinem et contem-
tum cœlestium bonorum horribi-
liter puniendum & deuastandum
esse, toto pectore ingemiscit, et mœ-
rens amarissimas Elisaus fundit
lacrymas. Nam licet multi ex po-
pulo et proceribus ipsi obrectatio-
nibus et maledicentia molestissimi
et valde iniurij essent, nihilominus
eorū causa paternè solicitus, arden-
ter pro ipsis orat, & posteaq; Iehu
regem ad præscriptum vocis Dini-
na per ministrum vocatione inau-
gurasset, multosq; utiles & saluta-
res Ecclesia iuuenes ad ministeriu
Euan-

Euangelij & salutis doctrinæ pro-
pagationem instituisse ac confor-
masset, annos iam circiter septua-
ginta, imminenti bello & futura
calamitati præripitur, & ad pa-
tres suos in pace & quiete (ut ver-
bis scripturæ utar) colligitur.

Hac de optimo & fidelissimo
Rectore Schola Heliseo, pro tem-
pore, breuiter in praesentia comme-
morare volui.

Nunc filio Dei supremo &
perpetuo omnium piarum A-
cademiarum Rectori gratias
merito agimus, quod sicut ad
ripam Iordanis, in Hiericho,
Bethela, & Gilgali ciuitatibus,
Ecclesia, & piis studiis olim a-

C2 liquan-

liquandius hospitium præbuit : sic
ad VVarnouij ripam, doctrinæ
cœlestis optimarumq; artium stu-
dia (qua Ecclesiae rei^q publicæ
præsidio & ornamento sunt) in
hac urbe iam annos 166. seruat,
custodit, tuetur, & tranquilla
halcyonia huic Balthici littoris
Sarepta clementissimè impertit.
Deinde etiam illustrissimorum
Principum & Dominorum, Du-
cum Megapolitanorum, Prin-
cipum vetusta gentis Henetæ, Co-
mitum Suerinensium, Domino-
rum Rostochij et Stargardia etc.
Principum Dominorumq; no-
strorum clementissimorum, ut &
prudentissimi huius ciuitatis Se-
natus

natus liberale patrocinium, &
ingens beneficium debita cum
subiectione & gratitudine agno-
scimus & predicamus: quod
hanc Scholam clementer beni-
gneq; fouent & promouent, de
eadem praeclarè mereri, vere
gloriosum sibi rectè iudicantes:
Qui in magnifici Domini Recto-
ris & Academia honorem, Cel-
studinis ipsorum loco, & ordinis
Senatorij nomine, strenuos, &
generis & animi nobilitate pra-
stantes Consiliarios, amplissimosq;
& prudentissimos Consules in-
teresse huic renunciationi, suaq;
Clementia & bonitatis erga
banc Academiam, & iudicij

C 3 de bo-

de bonis literis honorifici illus-
stre testimonium ostendere vo-
luerunt. Quorum omnium tum
absentum tum praesentium in-
columitatem & prosperitatem,
ut à filio Dei summo Princi-
pe & Rectore piarum schola-
rum impetremus, atque adeo
prototius Academia, & Ecclesia
patriaq; vniuersa conseruatione,
felicitate & incremento pia vo-
ta faciamus, queso, ut pro so-
lemni laudatoq; more huiss scho-
la, vna iam in ecum in vicinum
templum vos conferatis, &
communi ac ardenti inuoca-
tione, noui Rectoris magistra-
tum, & omnium qui domicili-
lia

lia ac templo vera agnitionis
Dei & officinas ac gymnasia
necessaria & salutaris generi hu-
mano doctrinae omniumq; virtu-
tum, amant et propagant, vitam
et salutem, ac vos ipsos Serua-
tori maximo optimoq;
commendetis.

D I X I.

Fm

4363

e bonis literis honorifici illu-
re testimonium ostendere vo-
erunt. Quorum omnium tum
sentum tum presentium in-
luminatatem & prosperitatem,
a filio Dei summo Princi-
& Rectore piarum schola-
m impetreremus, atque adeo
totius Academia, & Ecclesia
triaq[ue] uniuersa conseruatione,
icitate & incremento pia vo-
faciamus, queso, ut pro so-
nni laudatoq[ue] more huic scho-
vnâ iam inecum in vicinum
plum vos conferatis, &
muni ac ardenti inuoca-
re, noui Rectoris magistra-
, & omnium qui domicili-
lia